

Informatieveiligheidscomité Kamer sociale zekerheid en gezondheid
--

IVC/KSZG/24/430

BERAADSLAGING NR. 20/260 VAN 3 NOVEMBER 2020, GEWIJZIGD OP 6 JUNI 2023 EN OP 3 DECEMBER 2024, BETREFFENDE DE VERWERKING VAN PERSOONSgegevens MET BETREKKING TOT HET STATUUT VAN PERSOON MET EEN HANDICAP DOOR DE NATIONALE MAATSCHAPPIJ DER BELGISCHE SPOORWEGEN (NMBS) VOOR EEN PROJECT VAN AUTOMATISCHE AFGIFTE EN VERLENGING VAN DE KAART KOSTELOZE BEGELEIDER

Gelet op de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid*, inzonderheid op artikel 15;

Gelet op de beraadslaging nr. 18/046 van 3 april 2018 van het Informatieveiligheidscomité¹ over de online raadpleging van authentieke bronnen door instanties die aanvullende rechten toekennen in het kader van het project “geharmoniseerde sociale statuten”;

Gelet op de Verordening (EU) 2021/782 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 betreffende de rechten en verplichtingen van treinreizigers, inzonderheid op artikel 23.1.;

Gelet op de aanvraag van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen (NMBS);

Gelet op het verslag van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid;

Gelet op het verslag van de voorzitter.

A. ONDERWERP VAN DE AANVRAAG

1. Overeenkomstig de Verordening (EU) 2021/782 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 *betreffende de rechten en verplichtingen van treinreizigers*, moet de NMBS een gepaste bijstand verlenen aan de personen met een handicap of aan de personen met een beperkte mobiliteit opdat zij zoals iedereen toegang kunnen krijgen tot de diensten van de spoorwegen.
2. Zij voert deze regelgeving - die ook is opgenomen in het openbaredienstcontract tussen de Belgische staat en de NMBS (hierna “het beheerscontract” genoemd) - uit door ervoor te zorgen dat treinreizigers die om medische of sociale redenen recht hebben op een

¹ Gewijzigd op 6 november 2018, 4 december 2018, 7 mei 2019, 14 januari 2020, 1 september 2020, 3 november 2020, 6 april 2021, 1 juni 2021, 5 oktober 2021, 1 februari 2022, 20 juni 2022, 5 juli 2022, 6 september 2022, 4 oktober 2022, 6 december 2022, 4 april 2023, 2 mei 2023, 6 juni 2023, 4 juli 2023, 7 november 2023, 5 december 2023, 6 februari 2024, 2 april 2024, 7 mei 2024, 4 juni 2024, 2 juli 2024, 3 september 2024, 1 oktober 2024 en 3 december 2024.

tariefvermindering, deze kunnen krijgen zonder dat zij een attest moeten voorleggen waaruit blijkt dat zij recht hebben op deze vermindering.

De automatische toekenning van de vermindering moet geschieden via een elektronische gegevensuitwisseling tussen de NMBS en de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) overeenkomstig de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

3. Indien de persoon met een handicap aan de voorwaarden voldoet, krijgt hij een kosteloze begeleiderskaart waardoor hij zich gratis kan laten begeleiden op het openbaar vervoer. De begeleider reist dus kosteloos in dezelfde klasse en op hetzelfde traject. Het kan gaan om een persoon of een assistentiehond. De kaart is geldig op het hele netwerk van de NMBS en op de lijnen van de regionale vervoersmaatschappijen De Lijn, TEC en MIVB.
4. De oude procedure voor de afgifte en de verlenging van de kosteloze begeleiderskaart duurt nogal lang omdat de toekenningscriteria manueel in ontvangst werden genomen en geanalyseerd. Bijna 600 aanvragen werden maandelijks op basis van allerlei attesten verwerkt. Daarna volgde een analysefase op basis van verschillende vooraf bepaalde criteria die sinds 1 januari 1998 worden toegepast maar die in de nieuwe elektronische procedure werden herzien (zie punt 4). Deze criteria zijn de volgende:
 - een verminderde zelfredzaamheid van ten minste 12 punten;
 - een blijvende invaliditeit van ten minste 80%;
 - een blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en ten minste 50% bedraagt;
 - een volledige verlamming of de amputatie van de bovenste ledematen.

Deze procedure bracht een belangrijke werklast met zich mee en hield voor de aanvrager gemiddeld een wachttijd van 5 tot 10 dagen in (al naargelang de aanvrager de aanvraag rechtstreeks naar de centrale dienst verstuurt of via het station passeert) alvorens een akkoord te ontvangen.

5. In het nieuw toekenningsproces op basis van het identificatienummer van de sociale zekerheid (INSZ) dat door de NMBS wordt meegedeeld, stuurt de KSZ voortaan een antwoord van het type ja/nee terug. Het antwoord “ja” wordt gegeven wanneer de persoon in de hierna opgesomde statuten is gekend (de statuten zelf worden niet meegedeeld) samen met de einddatum van het statuut zoals gekend op het ogenblik van de raadpleging. Rekening houdend met de regionalisering, zijn de authentieke bronnen die momenteel worden geraadpleegd: de DGPH, IRISCARE, de *Agence pour une vie de qualité* (AVIQ), Opgroeien Regie, de Waalse verzekeringsinstellingen, de *Dienststelle für Selbstbestimmtes Leben* (DSL) en het Ministerie van de Duitstalige Gemeenschap². Het betreft de volgende statuten:
 - volledige blindheid (CC_VB);
 - amputatie van 2 armen (ADB_ABL);
 - verlamming van 2 armen (PDB_VBL);

² Voor het BelRAI-equivalent van het verlies van zelfredzaamheid minimum 12 punten

- blijvende invaliditeit die rechtstreeks toe te schrijven is aan de onderste ledematen en ten minste 50 % bedraagt (MI50_OL50);
- verlies van zelfredzaamheid³ van ten minste 12 punten (PA_VZ, min. 12);
- pijler 1-min 4 punten (P1-4);
- totaal van de punten van de 3 pijlers: 6 punten of meer (TP-6 met minimum 12 punten).

Alsook de verworven rechten in uitvoering van oudere wetgeving (PI 80).

6. Vanuit praktisch oogpunt zal de volgende procedure worden toegepast:

De reiziger en zijn begeleider begeven zich naar het loket in een Belgisch station. De verkoopsbediende raadpleegt de KSZ en maakt in geval van een positief antwoord van de KSZ een moederkaart en een papieren validatiebiljet aan. Er is geen tussenkomst van de centrale dienst meer bij de toekenning van de vermindering. Het huidige aanvraagformulier zal worden verwijderd. De klantendienst neemt de zeldzame gevallen op zich die werden geweigerd bij de online raadpleging van de KSZ en waarvoor er een positief antwoord zou moeten worden gegeven. De NMBS en de KSZ hebben jaarlijks de controle van het statuut van de gerechtigde voorzien. Deze push zal jaarlijks in januari worden verricht.

- 7.** De NMBS voorziet geen integratie in het verwijzingsrepertorium van de KSZ omdat het niet is voorzien dat de NMBS mutaties voor de betrokken dossiers krijgt. Bovendien is er in het kader van het GSS-project (“geharmoniseerde sociale statuten”) geen controle en geen integratie in het verwijzingsrepertorium voorzien.
- 8.** Voor zover ze aanvullende rechten toekent, is de NMBS gemachtigd om op basis van deze beraadslaging en op basis van de beraadslaging nr. 18/046 van 3 april 2018 van het Informatieveiligheidscomité de authentieke bronnen online te raadplegen in het kader van het project geharmoniseerde sociale statuten.

B. BEHANDELING VAN DE AANVRAAG

Bevoegdheid van het Informatieveiligheidscomité

- 9.** Het betreft een uitwisseling van persoonsgegevens die volgens artikel 15, § 1, van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* een beraadslaging van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité vereist.

Rechtmatigheid van de verwerking

- 10.** Krachtens artikel 6 van de Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (AVG)* is de verwerking van

³ Verlies van zelfredzaamheid: criterium dat door de DGPH wordt toegepast naar aanleiding van een onderzoek van de gevolgen van de handicap op de dagelijkse activiteiten.

persoonsgegevens enkel rechtmatig indien en voor zover minstens één van de voorwaarden vermeld in dit artikel vervuld is.

- 11.** Voormelde verwerking is rechtmatig in die zin dat ze noodzakelijk is voor de naleving van een wettelijke verplichting waartoe de verwerkingsverantwoordelijke krachtens artikel 6, 1, c) van de AVG gehouden is, namelijk artikel 23, 1. a) van de Verordening (EU) 2021/782 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2021 *betreffende de rechten en verplichtingen van treinreizigers*⁴, die een rechtstreekse uitwerking heeft in België.

Principes met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens

- 12.** Krachtens de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* moeten persoonsgegevens worden verzameld voor bepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en mogen ze vervolgens niet verder worden verwerkt op een wijze die met die doeleinden onverenigbaar is (principe van doelbinding), moeten ze toereikend en ter zake dienend zijn en beperkt worden tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt (principe van minimale gegevensverwerking), moeten ze worden bewaard in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen niet langer te identificeren dan voor de geldende doeleinden noodzakelijk is (principe van opslagbeperking) en moeten ze worden verwerkt met behulp van passende technische of organisatorische maatregelen zodat een passende beveiliging ervan gewaarborgd is, en dat zij onder meer beschermd zijn tegen ongeoorloofde of onrechtmatige verwerking en tegen onopzettelijk verlies, vernietiging of beschadiging (principe van integriteit en vertrouwelijkheid).

Doelbinding

- 13.** De mededeling beoogt een wettig doeleinde, namelijk het realiseren van een project voor de automatische aflevering en verlenging van de kosteloze begeleiderskaart in het kader van de uitvoering van het beheerscontract van de NMBS.
- 14.** Krachtens artikel 23, 1. a) van voormelde Verordening (EU) van 29 april 2021 is de NMBS wettelijk ertoe gehouden bijstand te verlenen, in dit geval in de vorm van een kosteloze begeleiderskaart die aan de persoon met een handicap of aan de persoon met een beperkte mobiliteit wordt toegekend waardoor hij zich door een begeleider kan laten bijstaan. Dit houdt in dat de NMBS moet kunnen nagaan of die persoon wel behoort tot een van de categorieën die het recht op een bijstand openen teneinde hem/haar de voormelde begeleiderskaart al dan niet uit te reiken.

⁴ Krachtens dat artikel: “*Personen met een handicap of personen met beperkte mobiliteit worden als volgt bijgestaan: de persoonlijke assistent, die overeenkomstig de nationale praktijken als zodanig is erkend, kan met een speciaal tarief en, in voorkomend geval, gratis reizen en, waar mogelijk, naast de persoon met een handicap zitten*”.

Minimale gegevensverwerking

15. De persoonsgegevens zijn, uitgaande van het beoogde doeleinde, relevant en niet overmatig. Enerzijds hebben ze enkel betrekking op de sociaal verzekerden die zich als persoon met een handicap tot de NMBS wenden voor een tussenkomst ten behoeve van hun begeleider(s). Anderzijds worden door de betrokkene, geïdentificeerd met zijn identificatienummer van de sociale zekerheid, enkel het al dan niet bestaan van een sociaal statuut en de periode van het recht op een verhoogde tegemoetkoming van de verzekering voor geneeskundige verzorging ter beschikking gesteld. Er zijn geen aanvullende persoonsgegevens over het statuut nodig; ze zullen aldus niet worden overgemaakt.

Opslagbeperking

16. De NMBS bewaart geen enkel gegeven (bestaan van een statuut en einddatum statuut). Ze zal noch de historiek, noch de inhoud van de transacties van de naar de KSZ verstuurd informatieaanvragen bewaren.

Integriteit en vertrouwelijkheid

17. Overeenkomstig artikel 14 van de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* verloopt de voormelde mededeling van persoonsgegevens via de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.
18. Bij de mededeling en verwerking van de persoonsgegevens moet de NMBS rekening houden met de wet van 15 januari 1990 *houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid* en elke andere regelgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in het bijzonder de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* en de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens*. De partijen moeten tevens rekening houden met de minimale veiligheidsnormen van het netwerk van de sociale zekerheid die werden vastgesteld door het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

Om deze redenen, besluit

de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité

dat de mededeling van persoonsgegevens door de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid aan de Nationale Maatschappij der Belgisch Spoorwegen in het kader van het project voor de automatische afgifte en verlenging van de Kosteloze Kaart Begeleider, zoals beschreven in deze beraadslaging, toegestaan is mits wordt voldaan aan de vastgestelde maatregelen ter waarborging van de gegevensbescherming, in het bijzonder de maatregelen op het vlak van doelbinding, minimale gegevensverwerking, opslagbeperking en informatieveiligheid.

De wijzigingen van deze beraadslaging die door het informatieveiligheidscomité werden goedgekeurd op 3 december 2024 treden in werking op 18 december 2024.

Michel DENEYER
Voorzitter

De zetel van de kamer sociale zekerheid en gezondheid van het informatieveiligheidscomité is gevestigd in de kantoren van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, op het volgende adres: Willebroekkaai 38 – 1000 Brussel (tel. 32-2-741 83 11).